కథా కౌముది

నందివర్ధనాలు

జయంతి సత్య శీల యాజి

"మా కేలరా విచారమూ" గది లోంచి జానకి పాట వినిపిస్తోంది. హాల్లో కూర్చున్న విశ్వనాధం గారు అంత విచారంలోనూ ఇంకొక సారి అనుకొన్నారు “ఎంత బాగ పాడుతుంది జానకి” అని. వంటిట్లో ఉన్న అన్నపూర్ణమ్మ గారికి వసారాలో పడక కుర్చీలో ముందుకి వాలి దిగులుగా కూర్చున్న విశ్వనాధంగారు కనిపిస్తున్నారు. "ఎంత అమాయకులో ఈయన" అంత హడవిడిలోను ఇంకొక సారి అనుకొన్నారు అన్నపూర్ణమ్మ గారు.

సమయం మధ్యాహ్నం రెండు కావస్తోంది. ఇంకొంచెం సేపట్లో ఆమెరికా క్లాసికల్ మ్యూసిక్ ఫౌండేషన్ వాళ్ళ ప్రతినిధి వచ్చే వేళయింది. అతని పేరు రఘు. పొద్దున్నే ఫోన్ చేసి "అంకుల్, నేను రెండింటికి మీ ఇంటికి వస్తాను. మిమ్మల్ని కలవడం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది" అని చెప్పాడు. విశ్వనాధంగారి ప్రాణ స్నేహితుడు చంద్రశేఖరం గారు పొద్దున్నించీ ఒక పది సార్లు ఫొన్ చేసి ఉంటారు "అంతా బాగానే వుంది కదా" అనుకుంటూ. మళ్ళీమళ్ళీ చెప్పారు "ఒరే విస్సూ, రఘు నా స్టూడెంట్, చాలా మంచివాడు. వర్రీ అవకు" అని. ఇన్ని సార్లు చెప్పినా విశ్వనాధం గారి దిగులు మట్టుకు పోలేదు. ఆ రఘు గురించే ఇప్పుడీ వైటింగ్. “సమయానికి చందు ఊళ్ళో లేకుండా పొయాడు” ఇంకొకసారి అనుకున్నారు విశ్వనాధం గారు. కొంచెం నేపధ్యం లోకి వెళితే...

విశ్వనాధం గారు వృత్తి రీత్యా ఎలెమెంటరీ స్కూల్ టీచర్. కొంచెం కాలం క్రితమే రిటైర్ అయ్యారు. వృత్తి రీత్యా టీచర్ అయినా ప్రవృత్తి మాత్రం క్లాసికల్ మ్యూసిక్. తరతరాలుగా వంశ సాంప్రదాయం సంగీతం. సంగీతం నేర్పించడం కచేరీలు చెయ్యడంలోనే జీవితం గడిచిపోయింది. ఒకే ఒక సంతానం జానకి. పెళ్ళీడుకి వచ్చింది. “ముత్యం లాంటి పిల్ల, ఎంత అదృష్టం ఉండాలి వచ్చేవాడికి” అనుకున్నారు విశ్వనాధం గారు చాలా కాలం వరకు. సంబంధాలు చూడ్డం మొదలుపెట్టిన తరువాత తెలిసింది ఇప్పటి కాలం కొలమానం వేరు అని. చివరికి కట్నం ఇవ్వడానికి రాజీ పడ్డారు.

ఈమధ్యనే జానక్కి పెళ్ళి కుదిరింది. చేతిలో డబ్బు లేదు అడిగినంత ఇవ్వడానికి. ఇల్లు తాకట్టు పెట్టి కట్నం ఇచ్చేద్దామని నిర్ణయించుకున్నారు విశ్వనాథం గారు. చాలాకాలంగా చంద్రశేఖరం గారు చెప్తున్నారు "ఓరే, అమెరికాలో ఫౌండేషన్ ఉందిరా, వాళ్ళు క్లాసికల్ టీచర్స్ కి ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నారు. దానికి అప్ప్లై చేద్దాము. ఆది వస్తే జానకి పెళ్ళి సులువుగా చెయ్యచ్చు" అని. ఇది కొంతకాలంగా నడుస్తున్న చర్చ. ఎంతటి అర్థిక ఇబ్బంది అయినా తట్టుకునే విశ్వనాథం గారు స్నేహితుడి మాట కాదనలేక ఈమధ్యనే సహాయానికి అప్ప్లై చేసారు కాని విశ్వనాథం గారు జీవితంలో ఎప్పుడూ ఎవరినీ చెయ్యి చాచి అడగలేదు. మొదటి సారి చేయి చాచ వలిసి వచ్చింది. ఈ కాలంలో కూడా కట్నాలు ఇవ్వవలసి రావడానికి, దాని వలన ఒకళ్ళ ముందు తల వంచ వలసి వచ్చినందుకు మనసు విచారం గాను, దిగులు గాను ఉంది విశ్వనాథం గారికి. గడియారం కేసి చూస్తూండగానే ఇంటి ముందు కారు ఆగింది. "అతను వచ్చినట్లున్నాడే" అనుకుంటూ వీధి లోకి వెళ్ళారు విశ్వనాథం గారు.

"విశ్వనాథం గారంటే మీరేనా సార్" కారు దిగి నమస్కారం పెడుతూ అడిగాడు రఘు. "అవును బాబూ, లోపలికి వెళ్దాం రండి" విశ్వనాథం గారు ఆహ్వానించారు. "నన్ను మీరనకండి సార్, మీ కన్నా ఎంతో చిన్నవాణ్ణి" నవ్వుతూ అన్నాడు రఘు. "ఎంతకాలం అయ్యిందో ఎత్తరుగుల ఇల్లు చూసి. మా తాతగారింటికి చిన్నప్పుదు సెలవలకి వెళ్ళినప్పుడు చూసాను" ఇంట్లోకి వస్తూ అన్నాడు రఘు. "ఏదో పాతకాలం ఇల్లు, మా నాన్న గారు కట్టించారు ఎన్నో ఎళ్ళ క్రితం" విశ్వనాథం గారు అన్నారు. విశ్వనాథం గారి ఇల్లు ఎత్తరుగుల ఇల్లు. వీధి గుమ్మం నించి చూస్తే పెరటిలో కనిపించే తులసి కోట. మధ్యలో చిన్న హాల్, పక్కనే గది. వెనకాల వంట గది, భోజనల గది, పక్కనే పూజ రూం. మెట్లు దిగితే విశాలమైన పెరడు. పెరట్లొంచి వచ్చే ఫ్రెష్ గాలి చాలా ఆహ్లాదకరంగా ఉంది.

రఘు తన గురించి, ఫౌండేషన్ గురించి చెప్పాడు. రఘు తండ్రి చిన్నప్పుడే పోతే తల్లి కష్టపడి చదివించారు. ఇప్పుడు కుటుంబ బాధ్యత అంతా రఘు మీదే ఉంది. కొంతకాలం అమెరికాలో ఉండి కుటుంబం నిలబడిన తరువాత ఇండియా వచ్చేస్తానని, అప్పటిదాకా పెళ్ళి చేసుకునే ఉద్దేశం లేదని చెప్పాడు రఘు.

తరువాత ఫౌండేషన్ గురించి వివరించాడు. క్లాసికల్ సంగీతం ఉపాధిగా పెట్టుకున్న పేదవారికి ఆర్థిక సహాయం చెయ్యడం ఫౌండేషన్ ఉద్దేశం. అలా ఉన్న వారి దగ్గర్నించి అప్లికేషన్లు తీసుకుని వాళ్ళకి వీలయినంత సహాయం చేస్తారు. ఇప్పటికే చాలా మందికి సహాయం చేసారు. రఘు సెలవులకి ఇండియా వచ్చాడు. ఈ ప్రాంతంలో ఉన్న కొంత మంది టీచర్స్ ని కలుస్తూ విశ్వనాథం గారింటికి వచ్చాడు.

"నాకు మ్యూసిక్ రాదు సార్, ఓన్లీ విని ఎంజాయ్ చెయ్యడం అంతే. చిన్నప్పుడు నేర్పించే వాళ్ళు ఎవరూ దొరకలేదు. మీ అమ్మాయిగారు లక్కీ. మీ దగ్గర చిన్నప్పడి నించి నేర్చుకుని ఉండి ఉండాలి" రఘు అన్నాడు.

రఘు మర్యాద చూసి కొంచెం తేలిక పడింది విశ్వనాధం గారి మనసు. సంగీతం గురించి, విశ్వనాధం గారి జీవితం గురించి కొంచెం సేపు సంభాషణ గడిచింది. జానకి పోస్ట్ గ్రాడ్యుఏట్ అయ్యి ఈ వుళ్ళోనే టీచర్ ఉద్యోగం చెస్తోందని, పెళ్ళి సంబంధాలు చూస్తున్నామని, పెళ్ళి చెయ్యడానికి ఆర్ధిక అవసరం గురించి ఎప్పైా చేసామని చెప్పారు విశ్వనాధం గారు.

“మిమ్మల్ని పాట పాడమని అడగడానికి ఎంత సంగీతం రావాలి, సార్ ?” చిన్నగా నవ్వుతూ అడిగాడు రఘు.

“సంగీతం రావక్కర లేదు, బాబూ, విని ఆనందించే మనసు ఉంటే చాలు, పాడు జానకీ..” అన్నారు విశ్వనాధం గారు.

జానకి “భజరే శ్రీరామం” రామదాసు కీర్తన పాడింది.

అ చిన్న ఇంట్లో జానకి పాట వింటుంటే ఎంతో ప్రశాంతంగా అనిపించింది రఘుకి. పెళ్ళి చూపుల్లో ఎప్పుడూ తల దించుకొని కూర్చోడానికి విసుగు అనిపించిన జానక్కి, రఘుతో సంభాషణ చాలా రిలాక్సింగ్ గా అనిపించింది. రఘు ఇంట్లో ఉన్న బుక్స్ కలెక్షన్ చూసి అశ్చర్యపోయాడు.

జానకి అంది “నాన్న గారికి పుస్తకాలంటే ఎంతొ ఇష్టం. అది నాక్కూడా చిన్నపటినించీ అలవాటు చేసారు” అని.

సాహిత్యం గురించి కొంత సేపు చర్చ జరిగింది. అ మాటల్లో జానక్కి కొత్త పోయింది. రఘు మంచి స్నేహితుడి లాగ అనిపించాడు ఆ కుటుంబానికి. టిఫిన్ల కార్యక్రమం అయ్యాక,

“మీ ఇల్లు చూడాలని ఉంది సార్, లోపలికి వెళ్ళచ్చా “ అడిగాడు రఘు.

“తప్పకుండ, ప్లీజ్, చూసిరా" అని రఘు తెచ్చిన ఫైల్ చూసి "మీ ఫౌండేషన్ విషయాలా, ఒక సారి చూడొచ్చా" అని అడిగారు విశ్వనాధం గారు.

"చూడండి సార్, ఇందులో మా ఫౌండేషన్ కి వచ్చిన ఇంకొన్ని అప్లికేషన్లు ఉన్నాయి" అన్నాడు రఘు.

ఫైల్ తీసుకుని చూడ్డం మొదలుపెట్టారు విశ్వనాధం గారు.

రఘు కాఫీ కప్పు ఇవ్వడానికి వంటిట్లోకి వెళ్ళాడు. కప్పు ఇస్తూ అన్నాడు “టిఫిన్ చాలా బావుంది ఆంటీ. మళ్ళీ తినాలని అనిపించిది. చాల థాంక్స్. మిమ్మల్ని చూస్తుంటే మా అమ్మగారిని చూసినట్లే ఉంది. కొంచెం సేపు కూర్చోవచ్చా?” అని పీట వెసుకుని అక్కడే కూర్చుని అన్నపూర్ణమ్మ గారితో కబుర్లలో పడ్డాడు రఘు.

జానకి పెరట్లో కి వెళ్ళింది. రఘు ఆప్యాయత చూసి, అన్నపూర్ణమ్మ గారికి అతనితో మనసు విప్పి మాట్లాడాలనిపించింది.

"ముప్పై ఏళ్ళ క్రితం ఈ ఇంటికి వచ్చాను రఘు, అప్పటినించి ఇక్కడే జీవితం. ఈ ఇల్లు మా జీవితం లో ఒక భాగం. ఇప్పుడు పెళ్ళి గురించి ఈ ఇల్లు తాకట్టు పెట్టే అవసరం వచ్చింది. ఎంతో అభిమానంగా బ్రతికేం. ఇప్పుడు తాకట్టు పెట్టాలంటే బాధ గా ఉంది. ఆ రాముణ్ణే నమ్ముకున్నారు ఆయన. ఆ రాముడే ఏదో దారి చూపిస్తాడు అని నా నమ్మకం. అన్నట్లు పెరడు చూస్తాన్నావు కదా, చూడు బాబూ" అన్నారు అన్నపూర్ణమ్మ గారు.

రఘు పెరట్లో కి వెళ్ళాడు. ఎదురుగా తులసి కోట, చుట్టూ ముగ్గులు, తులసి కోట పక్కన నందివర్ధనం చెట్టూ, దాని పక్కనే మందారం చెట్టూ, ఆ వెనకాల ప్రహారి గోడ, గోడ మీద పాకిన మల్లె చెట్టూ. గోడ అంచున చిన్న బావి. తులసి కోటకి రెండో పక్కన ఉసిరి చెట్టు. నేల మీద పడిన నందివర్ధనం పూవులతో పెరడూ ఎంతో అందంగా ఉంది. పెరట్లో ఉన్న ప్రశాంతతని అనుభవిస్తూ అలాగే కొంచెం సేపు ఉండిపోయాడు రఘు.

“మా పెరడు అంత నచ్చిందా?” నవ్వుతూ అడిగింది జానకి.

“ఏబ్సొల్యూట్లీ, ఇక్కడే వుండి పోవాలని అనిపిస్తోంది” రఘు అన్నాదు.

“రండి చూపిస్తాను, ఈ నందివర్ధనాలంటె నాన్న గారికి ప్రాణం. రోజు పొద్దున్నే పూవులు కోసి నాన్న పూజకి పెట్టడం నా డ్యూటీ. నేను, ఈ పువ్వులు, నాన్న ముగ్గురం కలిసి రోజూ పూజ చెస్తాం. ఎన్నో ఏళ్ళనించి ఉన్న అనుబంధం. సింపిల్ జీవితాలు కూడా స్పిరిట్యువల్గా ఉండొచ్చు అంటే నమ్ముతారా?” జానకి అంది.

“అవును. ఇక్కడ ఉంటే పరుగెట్టి పరుగెట్టి కాలం అలసిపోయి శ్వాస తీసుకోవడానికి ఆగింది అనిపిస్తోంది. " రఘు

“చిన్నప్పటినించి ఈ చెట్ల మధ్యే పెరిగాను. ఈ చెట్లు ఇలాగే ఉన్నాయి, నాకు అప్పుడే పెళ్ళికి లేటయిపోయింది అంటున్నారు” జానకి నవ్వుతూ అంది.

“కంగ్రాచ్యులేషన్స్, మీకు మేచ్ సెటిల్ అయ్యేలా ఉందిట కదా, ఎక్సైటింగ్ గా ఉందా?” అడిగేడు రఘు.

“ఎక్సైటింగ్ అంటారా!?” నవ్వింది జానకి. “పెళ్ళి చూపులకి వచ్చినప్పుడు పెరడు చూస్తానని వచ్చాడు అతను. ఆ రోజు నాకింకా గుర్తు. మధ్యాహ్నం కొంచెం వాన పడింది. సాయంత్రం పెరట్లోకి వెళ్ళగానే ఎప్పుడూ చూసే నాకే పెరడు ఎంతో అందంగా కనిపించింది. పువ్వుల మీదా, ఆకుల మీదా నీటి బొట్లు అలానే ఉన్నాయి. అలా నీటిలో తడిసిన అ ప్రకృతి మధ్యలో మైమరిచిపోయి అలా నించుండిపోయాను. చాలా ప్రశాంతంగ ఉన్న నిశ్శబ్దం మధ్యలో అతను సడెన్ గా ఒక ప్రశ్న అడిగేడు. ఉహించగలరా" అడిగింది జానకి. "బీట్స్ మి. తెలియదు. మీరే చెప్పండి"

"ఈ ప్లాట్ సైజ్ ఎంత, ఇక్కడ రేట్ ఎంత ఉంటుంది ? అని అడిగాడు ".

"రియల్లీ, థట్స్ ఫన్నీ" అశ్చర్యం అపుకోలేకపోయాడు రఘు. "మీరేమన్నారు?"

"నాకేం చెప్పాలో తెలియలేదు. పెళ్ళికి ముందే క్షమించడం మొదలుపెట్టేసాను" ఇద్దరూ కలిసి హాయిగా నవ్వుకున్నారు. తరువాత అంది జానకి.

"అతనికి ఈ నందివర్ధనాలు, మందారాలు కనబడలేదు. రేపు నేను కూడా కనబడను, కట్నం మాత్రమే కనబడుతుందనుకుంటా. అలాంటి మనిషి తోటి జీవితం పంచుకోవాలంటే ఎక్సైటింగా ఎలా వుంటుంది ?"

"మీకీ పెళ్ళి ఇష్టం లేదా"

"నాకిష్టం లేదని చెప్తే నాన్న బాధ పడతారు. నా గురించి నాకు బాధ లేదు. అలాంటి మనిషి గురించి దేవాలయంలాంటి ఇల్లు తాకట్టు పెడుతున్నారంటే బాధగా వుంటుంది". నెమ్మదిగా అంది జానకి.

మాటల్లోనే గుమ్మం దాకా వచ్చేసారు. "అయ్యో, మర్చిపోయాను, కొన్ని నందివర్ధనాలు ఇస్తాను. అమ్మగారికి ఇవ్వండి" ప్లాస్టిక్ బేగ్లొ పువ్వులు కట్టి ఇచ్చింది.

"థాంక్స్ అండి" అని తీసుకున్నాడు రఘు.

"ఇంక బయలుదేరే టైం అయ్యింది. మళ్ళీ కలుద్దాం. ఆల్ ది బెస్ట్ విత్ యువర్ మేరేజ్" అని చెప్పాడు రఘు.

"వచ్చినందుకు మీకు మేము థేంక్స్ చెప్పాలి" అంది జానకి.

రఘు జానకి మాటలు వంటిట్లో ఉన్న అన్నపూర్ణమ్మ గారికి కొంచెం వినిపిస్తున్నాయి. కిటికీలోంచి చూసారు. జానకి మనసారా హాయిగా నవ్వుతూ కనిపించింది.

"ఎంత కాలం అయ్యిందో ఈ నవ్వు విని " అనుకున్నారు.

అప్పుడే వంటింట్లోకి వచ్చిన విశ్వనాధం గారికి కూడా వాళ్ళిద్దరు అలా హాయిగా కబుర్లు చెప్పుకోవడం కనిపించింది. పెళ్ళి చూపుల్లో జానకి ఎంత ఉదాసీనంగా ఉందో కూడా గుర్తొచ్చింది విశ్వనాధం గారికి.

అన్నపూర్ణమ్మ గారు "ఈ పెళ్ళి చేసి మనం తప్పు చేస్తున్నామేమో. ఇప్పటికయినా మించిపోయింది లేదు. మళ్ళీ ఒక సారి ఆలోచిస్తే బావుంటుంది" అన్నారు.

విశ్వనాధం గారు బదులు చెప్పలేదు. మెల్లిగా పూజ గదిలోకి వెళ్ళి మందిరం ముందు కొంచెం సేపు నిల్చున్నారు. తరువాత హాల్లోకివెళ్ళిపొయారు.

రఘు అందరి దగ్గరా సెలవు తీసుకున్నాడు. అన్నపూర్ణమ్మ గారు జానకితో "రఘూకి తీర్ధం ఇవ్వమ్మా" అన్నారు. జానకి రఘూని పుజ గదిలోకి తీసుకుని వెళ్ళి తీర్ధం ఇచ్చింది. తీర్ధం తీసుకుంటుంటే రఘుకి జానకి మాటలు గుర్తు వచ్చాయి. "అవును, ఇది నిజంగా దేవాలయమే "మనసులో అనుకున్నాడు రఘు. బయలుదేరుతుంటే, విశ్వనాధం

గారు అతనితో బయటికి వచ్చారు. కారు దగ్గిరికి వచ్చిన తరువాత, "కొంచెం సేపు నడుద్దామా బాబూ" విశ్వనాథం గారు అడిగారు. "తప్పకుండా సార్" అని ఫైల్స్ కార్లో వదలి, విశ్వనాథం గారితో నడవడం మొదలు పెట్టాడు రఘు.

"నువ్వు తెచ్చిన ఫైల్ చూసాను రఘు, చాలా ఆలోచించాను. నాకన్నా ఇంకా ఎక్కువ కష్టాల్లో చాలా మంది ఉన్నారు. మీరు వాళ్ళకి సహాయం చెయ్యండి. దయచేసి నాకు ఈ సహాయం వద్దు" నెమ్మదిగా ప్రశాంతంగా అన్నారు విశ్వనాథం గారు. సడెన్ గా ఆ మాట విని రఘు చాలా ఆశ్చర్యపోయాడు. "అదేంటి సార్, మీ ఇల్లు తాకట్టు పెడతారా, వద్దు సార్, అలా చెయ్యొద్దు. మీ ఇల్లు ఒక దేవాలయంలా అనిపించింది. అది వదలుకోకండి. నేను వీలైనంత సహాయం చేస్తాను" రఘు అవేశంగా అన్నాడు.

"ఇల్లు తాకట్టు పెట్టను రఘూ. ఇవ్వాళ ఒకటి అర్ధమయింది. జానకి నందివర్ధనం పువ్వు లాంటిది. ఆ పువ్వు దేవుడి దగ్గిర ఉండడానికి పుట్టింది. పువ్వుకి తెలీదు, దానిలో ఎన్ని తరాల సంప్రదాయాలు, సంస్కారాలు నిండి ఉన్నాయో. అది మనకి తెలియాలి. ఆ పువ్వుని దేవుని దగ్గరకి తీసుకెళ్ళడం మన బాధ్యత. అ పువ్వుని దేవుడి దగ్గరకి తీసుకెళ్ళాలి కాని, అంగట్లో అమ్మేసి మన బాధ్యత అయిపోయిందని చేతులు కడిగేసుకోకూడదు. సంస్కారం లేని మనుషులకిచ్చి నా తల్లి పెళ్ళి చెయ్యను. ఎప్పుడయితే దానికి తగినవాడు వస్తాడో, అప్పుడే దాని పెళ్ళి అవుతుంది.అప్పడి దాకా వేచి చూస్తాను" విశ్వనాథం గారి మాట చాలా ప్రశాంతంగా ఉంది. రఘుకి జానకి మాటలు గుర్తు వచ్చాయి. విశ్వనాథం గారి మాటలతో ఏకీభవించకుండా ఉండలేకపోయాడు.

"మీరు తీసుకున్న నిర్ణయం చాలా మంచిది. జానకి గారి పెళ్ళి అవదేమో అని భయపడుతున్నరేమో అనుకున్నాను" అన్నాడు రఘు.

"అవును. నిజంగానే భయపడ్డాను. వయసు వస్తున్న కొద్దీ చిన్నప్పట్నించి తోడుగా ఉన్న స్నేహితులు వెళ్ళిపోతారు. అది కనిపించే నష్టం. తెలియకుండానే దేవుడి మీద, మంచితనం మీద ఉండే నమ్మకాలు కూడా వెళ్ళిపోతాయి. అది కనిపించని నష్టం. కేవలం భయం మాత్రమే మిగులుతుంది. నేనూ లోకంతో కొంత కాలం పోరాడి చివరికి లొంగి పోయాను. ఇవాళ నిన్ను చూస్తే అనిపించింది, మంచితనం ఇంకా పోలేదని, దేవుడు తప్పకుండా ఉన్నాడని. ఇంకెప్పుడూ పిరికితనానికి తల వంచను. ఏదో ఒక రోజు ఒక మంచి వరుడు జానక్కి వస్తాడు. ఆప్పుడిదాకా వెదుకుతాను"

"మీ నిర్ణయం విని చాలా ఆనందంగా వుంది సార్. అల్ ది బెస్ట్" మనస్ఫూర్తిగా అన్నాడు రఘు.

"మ ఇంటికి వచ్చినందుకు, నాకు వెన్ను తట్టి ధైర్యం చెప్పినందుకు థాంక్స్. నువ్వు ఇద్దామనుకున్న డబ్బు కన్న, ఇచ్చిన విశ్వాసం ఎక్కువ విలువైంది. ఇంక బయలుదేరు. లేట్ అవుతుంది. గాడ్ బ్లెస్ యు" అని నమస్కారం చేసి వెళ్ళిపోయారు విశ్వనాథం గారు.

మర్నాడు పొద్దున్నే ఊర్నించి వచ్చిన చంద్రశేఖరంగారు విశ్వనాథం గారి తలుపు తట్టారు.

"ఓరె విస్సు, తలుపు తీస్తావా" అంటూ.

తలుపు తియ్యగానే నేరుగా హాల్లోకి వచ్చి కుర్చుని "వదినా, కొంచెం కాఫీ ఇస్తావా ? నువ్వూ ఒకసారి ఇలారా" అన్నారు.

పక్కనే కూర్చున్న విశ్వనాథం గారిని పట్టించుకొకుండా "వదినా, ఈ అమెరికా ఎయిడ్ మనకి రావట్లేదు. ఎందుకో తెలుసా ? మన విస్సు మనకి వాళ్ళ సహాయం అఖరలేదు అని చెప్పాడట. ఇంకెవరికైనా ఇచ్చెయ్యమని ఉచిత సలహా కుడా ఇచ్చాడట. అంతేకాదు. ఈ పెళ్ళి కూడా చెయ్యనని, జానక్కి ఒక మంచివాణ్ణి తీసుకొచ్చి పెళ్ళి చేస్తానని చెప్పాడట. ఇలాంటిదేదో జరుగుతుందని భయపడ్డాను సుమీ. భయపడ్డట్టే అయ్యింది. మళ్ళీ కథ మొదటికొచ్చింది. ఈ సంబంధం కూడా వెళ్ళింది. ఇలా అయితే జానక్కి ఎప్పుడు పెళ్ళవుతుందో నాకు తెలీదు. మళ్ళీ వేట మొదలు "

ఆ మాట వినగానే జానక్కి, అన్నపూర్ణమ్మ గారికి ఎంతొ తేలికగా అనిపించింది. అన్నపూర్ణమ్మ గారికి తెలుసు. ఆవిడ విశ్వనాథంగారితో అన్న మాటలు ఆయన మనసు మార్చేయని. విశ్వనాథం గారు నిన్న దేవుడి గదిలోకి వెళ్ళినప్పుడే అనుకున్నారు అవిడ, ఆయన ఏదో నిర్ణయం తీసుకున్నారని.

"అయినా నాన్నకి ఇష్టం లేకుండా చెయ్యలేరు కదా బాబయ్యా" జానకి నెమ్మదిగా అంది.

"అవున్లే నువ్వెప్పుడు మీ నాన్నకి మద్దతు, తండ్రి కూతుర్లు ఇద్దరు ఈ పెళ్ళీ కూడ అపేసారు " చంద్రశేఖరం గారు కోపంగా అన్నారు.

విశ్వనాథం గారు తల దించుకుని సైలెంట్ గా కూర్చున్నారు. "ఏరా, ఎమైనా మట్లాడేది ఉందా, ఇక ఇంతేనా? ఎంత కష్ట పడ్డానో, ఈ ఎయిడ్ వస్తుందేమోనని. నీ కసలు పట్టినట్టేలేదు. పెళ్ళి వద్దన్నావు సరే. వాళ్ళ ఎయిడ్ ఎందుకు వద్దన్నావు ? రేపు వేరే పెళ్ళయినా కావాలి కదా ? మాట్లాడితే తాకట్టు పెడతానంటావు. విడిపించడం ఎంత కష్టమో తెలుసా ? నీకెలాచెప్తే అర్థం అవుతుంది ? " మళ్ళీ కోపంగా అన్నారు చంద్రశేఖరం గారు.

మెల్లిగా తలెత్తి అన్నారు విశ్వనాథం గారు "మనం జానకి పెళ్ళి గురించి వర్రీ అవుతున్నాము. కాని ఈ ఫౌండేషన్ కి అప్ప్లై చేసిన వాళ్ళల్లో రేపు ఎలాగడుస్తుందొ తెలియని వాళ్ళు ఉన్నార్రా. వాళ్ళకి వద్దు, మనకి ఇవ్వమని ఎలా అడుగుతాముర ? మనసు రాలేదురా. నన్ను క్షమించు" ఆ భావోద్వేగానికి ఆయన కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

అది చూడగానే చంద్రశేఖరం గారి కోపం మంచులా కరిగిపోయింది. వెంటనే లేచి విశ్వనాథం గారి దగ్గరకి వెళ్ళి ఆయన చేతులు పట్టుకుని అన్నారు "ఓరే, ఏదో కోపంలో అన్నాను గాని, నీ మనసు నాకు తెలీదురా ? చిన్నపటినించీ ఆదర్శంగా బతికేవు. అప్పుడప్పుడు అనిపించేది, నేనే నిన్ను పిరికివాణ్ణి చేస్తున్నానని. కాని, మనం ఇలాగే ఉంటే జానకి పెళ్ళి అవదేమో అని భయం వేసేదిరా. ఈ కష్టంలో కూడా నీ విలువల్ని పోగొట్టుకొలేదు నువ్వు. నిన్న మాట్లడుతూ రఘు ఒక మాట అన్నాడురా. అతను అమెరికాలో చాలా మంది డబ్బున్న పేదవాళ్ళని చూసాడట. సంపద

అంటే డబ్బు కాదు మాస్టారు, సంపద అంటే విలువలు, సాంప్రదాయాలు సంస్కారాలు అని నా ఉద్దేశం. అవి విశ్వనాధం గారింట్లో పుష్కలంగా వున్నయి సార్ అన్నాడురా. విని ఎంత ఆనందం వేసిందో తెలుసా? నువ్వు మనసు చిన్నబుచ్చుకోకు నేనేదో అన్నానని. వెదుకుదాం. మంచివాడు వస్తాడు మన జానక్కి.”

కొంచెం సేపు అందరూ మౌనం వహించారు. అన్నపూర్ణమ్మ గారికి వయసు మీదకొస్తున్నా ఇన్ని భయాల మధ్య కూడా, తన ఆదర్శాన్ని వదలని భర్త మీద ప్రేమ వెల్లువలా పొంగింది. “ఎంత మంచివారు ఈయన” అనుకున్నారు.

మౌనాన్ని చీలుస్తూ చంద్రశేఖరం గారి ఫోన్ మోగింది.

చంద్రశేఖరం గారు ఫోన్ ఎత్తి “హలో “ అన్నారు.

“మాస్టారు, నేను రఘుని, మట్లాడవచ్చా కొంచెం సేపు ? “ అడిగాడు రఘు.

“చెప్పు రఘు, తప్పకుండా” అన్నారు చంద్రశేఖరం గారు.

“మాస్టారూ.., ఒక విషయం మట్లాడదామని ఫోన్ చేసాను. నిన్ననే మాట్లడదామనుకున్నా, కాని ముందు మా అమ్మగారితో మాట్లాడాలని అగాను. నేను చాలా అలోచించాను మాస్టారు. నాకు జానకి లాంటి భార్య దొరకదు అని అనిపించింది. నా మనసు మార్చుకున్నా మాస్టారు, జానకిని నేను పెళ్ళి చేసుకుందామనుకుంటున్నా. మా అమ్మ గారికి పూర్తిగా సమ్మతం. అంకుల్ కి ఇష్టమెమో కనుక్కుని చెప్పండి. ఉంటాను” అని ఫోన్ పెట్టేసాడు రఘు.

ఫోన్ పెట్టేసి చంద్రశేఖరం గారు కొంచెం సేపు మౌనంగా ఉండిపోయారు. వెళ్ళి విశ్వనాధం గారిని గట్టిగా కౌగలించుకున్నారు. తరువాత నెమ్మదిగా “ఒరేయ్ జానక్కి ఇంక సంబంధాలు వెతకక్కరలేదురా, దాని గురించి రాముడే స్వయంగా వచ్చాడురా " అన్నారు.

ఎవరికీ అర్ధం కాలేదు చంద్రశేఖరం గారు ఏమంటున్నారో. ఆయనే మళ్ళీ అన్నారు "అవునురా, రఘు మనసు మార్చుకున్నాడురా, జానకిని పెళ్ళి చేసుకుంటాడట, జానకిని వదులుకుంటే అంత మంచి భార్య దొరకదు మాస్టారు అన్నాడురా. నీ కిష్టమో కాదో కనుక్కోమన్నాడు”, ఆ మాట వినగానే అంత వరకు దిగులుగా ఉన్న విశ్వనాధం గారి మనసంతా అనందంతో నిండి పోయింది. కళ్ళల్లొ నీళ్ళు తిరిగాయి. వాళ్ళిద్దరు ఆప్యాయంగా కౌగిలించుకున్నారు.

“వదినా, రఘూకి కట్నం కావాలట, వేయి నందివర్ధనాలు అడుగుతున్నాడు” నవ్వుతూ అన్నారు చంద్రశేఖరం గారు.

“మళ్ళి ఏ ఫౌండషన్ నో వెదకాలేమో బాబయ్యా నువ్వు” అంది జానకి నవ్వుతూ..

“ఈసారి వీడి దగ్గిరకి మటుకు పంపించను వదినొయ్. అవి కూడా ఎవరికో ఇచ్చెయ్య మంటాడు వీడు” విశ్వనాధం గారిని పట్టుకుని నవ్వుతూ అన్నారు చంద్రశేఖరం గారు. అందరు హాయిగా నవ్వుకున్నారు.

ఆ నవ్వుల మధ్యలో విశ్వనాధంగారు అన్నపూర్ణమ్మగారి కేసి చూసారు. అ చూపులో కొన్ని దశాబ్దాల నించి లోపల నిండి ఉన్న ప్రేమ, తగిన సమయంలో ఇచ్చిన సలహా గురించి కృతజ్ఞత నిండి ఉన్నాయి. ఆన్నపూర్ణమ్మ గారు అది చూడనట్లే "అంతా రాముడి దయ" అని చంద్రశేఖరం గారు తాగిన కప్పు తీసుకుని లోపలికి వెళ్ళిపోయారు.

COMMENTS